

BX1249  
75  
V.3  
1884-  
Ej.2



FONDO ENTERIO  
VALVERDE Y TELLEZ

## TRACTATUS DE FIDE

D. Thomas, II<sup>a</sup> II<sup>m</sup>, a q. 1 ad q. 16.

### PROOEMIUM

[Cum, ut ait D. Thomas in prologo 2<sup>a</sup> p. 2<sup>a</sup>, omnis materia moralis ad considerationem virtutum reducatur, et omnes virtutes sint ulterius reducendæ ad septem, eas Angelicus dividit in tres theologicas et quatuor cardinales, de quibus ordinate tractationem instituit. Incipiendo itaque a primis, illæ dicuntur theologicæ, quæ immediate Deum respiciunt et quodam modo attingunt prout humanam et naturalem superant aptitudinem et capacitatem, et propterea, non nostris actibus acquiruntur, sed a Deo solo infunduntur. Tres autem communiter numerantur, scilicet fides, spes et charitas, quas ideo investigandas suscipimus cum eodem Doctore hic a q. 1 ad q. 44, præcipuas quæstiones quæ circa eas agitari solent proponentes et solventes.

Prius agitur de fide, quæ ordine saltem generationis prima occurrit.

Opportune præfigendum esse censemus huic tractatui breve syntagma de fide ab ipsa Vaticana synodo delineatum, in constit. *Dei Filius*, cap. 3, de Fide.

« Cum homo a Deo tamquam Creatore et Domino suo totus dependeat, et ratio creata increatæ veritati penitus subjecta sit, plenum revelanti Deo intellectus et voluntatis obsequium fide præstare tenemur. Hanc vero fidem, quæ humanæ salutis initium est, Ecclesia catholica profitetur

virtutem esse supernaturalem, qua, Dei aspirante et juvante gratia, ab eo revelata vera esse credimus, non propter intrinsicam rerum veritatem naturali rationis lumine perspectam, sed propter auctoritatem ipsius Dei revelantis, qui nec falli nec fallere potest. Est enim fides, testante Apostolo, *sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium, Hebr., xi, 1.*

» Ut nihilominus fidei nostræ obsequium rationi consentaneum esset, voluit Deus cum internis Spiritus sancti auxiliis externa jungi revelationis suæ argumenta, facta scilicet divina, atque imprimis miracula et prophetias, quæ cum Dei omnipotentiam et infinitam scientiam luculenter commonstrent, divinæ revelationis signa sunt certissima et omnium intelligentiæ accommodata. Quare tum Moyses et prophetæ, tum ipse maxime Christus Dominus multa et manifestissima miracula et prophetias ediderunt, et de Apostolis legimus: *Illi autem profecti, prædicaverunt ubique, Domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis, Marc., xvi, 20.* Et rursum scriptum est: *Habemus firmiorem propheticum sermonem, cui bene facitis attendentes quasi lucernæ luenti in caliginoso loco, II Petr., i, 19.*

» Licet autem fidei assensus nequaquam sit motus animi cæcus, nemo tamen evangelicæ prædicationi consentire potest sicut oportet ad salutem consequendam, absque illuminatione et inspiratione Spiritus sancti, qui dat omnibus suavitatem in consentiendo et credendo veritati<sup>1</sup>. Quare fides ipsa in se, etiamsi per charitatem non operetur, donum Dei est, et actus ejus est opus ad salutem pertinens, quo homo liberam præstat ipsi Deo obedientiam, gratiæ ejus, cui resistere posset, consentiendo et cooperando.

» Porro fide divina et catholica ea omnia credenda sunt, quæ in verbo Dei scripto vel tradito continentur, et ab Ecclesia, sive solemnè judicio, sive ordinario et univer-

1. Synod. Arausic. II, can. 7.

sali magisterio, tamquam divinitus revelata credenda proponuntur.

» Quoniam vero sine fide impossibile est placere Deo et ad filiorum ejus consortium pervenire, ideo nemini unquam sine illa contigit justificatio, nec ullus, nisi in ea perseveraverit usque ad finem, vitam æternam assequetur. Ut autem officio veram fidem amplectendi, in eaque constanter perseverandi, satisfacere possemus, Deus per Filium suum unigenitum Ecclesiam instituit, suæque institutionis manifestis notis instruxit, ut ea tamquam custos et magistra verbi revelati ab omnibus posset agnosci. Ad solam enim catholicam Ecclesiam ea pertinent omnia quæ ad evidentem fidei christianæ credibilitatem tam multa et tam mira divinitus sunt disposita. Quin etiam Ecclesia per se ipsa, ob suam nempe admirabilem propagationem, eximiam sanctitatem et inexhaustam in omnibus bonis fœcunditatem, ob catholicam unitatem invictamque stabilitatem, magnum quoddam et perpetuum est motivum credibilitatis et divinæ suæ legationis testimonium irrefragabile.

» Quo fit ut ipsa veluti *signum levatum in nationes, Is., xi, 12,* et ad se invitet qui nondum crediderunt, et filios suos certiores faciat firmissimo niti fundamento fidem quam profitentur. Cui quidem testimonio efficax subsidium accedit ex superna virtute. Etenim benignissimus Dominus et errantes gratia sua excitat atque adjuvat, ut ad agnitionem veritatis venire possint, et eos quos de tenebris transtulit in admirabile lumen suum, in hoc eodem lumine ut perseverent, gratia sua confirmat, non deserens, nisi deseratur. Quocirca minime par est conditio eorum qui per cœleste fidei donum catholicæ fidei adhæserunt, atque eorum qui, ducti opinionibus humanis, falsam religionem sectantur; illi enim qui fidem sub Ecclesiæ magisterio susceperunt, nullam unquam habere possunt justam causam mutandi aut in dubium fidem eandem revocandi. Quæ cum ita sint, gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine, tantam ne negligamus salutem, sed *aspicientes in auctorem fidei et consummatorem Jesum, teneamus spei nostræ confessionem indeclinabilem, Hebr. xii, 2 et x, 22.* »]

## DISSERTATIO I

## DE OBJECTO FIDEI

D. Thomas, q. 1.

## ARTICULUS I

*Quodnam sit objectum fidei?*

[Fides varie sumitur : 1° Pro fidelitate in promissis, ut I Cor., x, 13 : *Fidelis Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis*, et alibi. 2° Pro conscientia, Rom., xiv, 23 : *Omne quod non est ex fide, peccatum est*. 3° Pro fiducia, Jacob., i, 6 : *Postulet in fide, nihil hæsitans*. Fide hoc sensu intellecta abutuntur Lutherani et Calvinistæ, dicentes nos justificari per fidem, id est per fiduciam qua confidimus nobis remitti peccata per Christum. Quæ acceptio fidei, licet hoc sensu sit rejicienda, absolute tamen est admittenda tamquam effectus fidei, imo et spei; ex eo enim quod Deo credimus et in ipso speramus, nascitur fiducia in ipsum. 4° Pro veracitate seu inclinatione verum dicendi, II Tim., ii, 11 : *Fidelis sermo*; nam, *si commortui sumus, et convivemus*. 5° Pro ipsa doctrina, id est objecto fidei, Rom., x, 8 : *Hoc est verbum fidei quod prædicamus*.]

Fides hic sumitur 6° et proprie pro virtute supernaturali qua credimus veritatibus a Deo revelatis; et definitur ab Apostolo, Hebr., xi, 1 : *Sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium*. Sed, quia quilibet habitus a suo objecto specificatur, et inde ejus natura cognoscitur, Author hunc tractatum ab objecto fidei incipit, de ipso fidei habitu infra, q. 4, acturus. Cui methodo inhærens,

Dico 1° : Objectum formale *quod*, seu, ut alii vocant,

objectum attributionis fidei, est prima veritas in essendo<sup>1</sup>, seu Deus ipse ut Deus, excedens rationem naturalem; quod addo, quia Deus, ut author naturalis, potest lumine naturali cognosci independenter a fide.

*Probatur*<sup>2</sup>. Illud est objectum formale *quod* alicujus habitus, quod principaliter ab eo attingitur, et ratione cujus cætera attinguntur : sic sanitas est objectum formale *quod* medicinæ, quia principaliter a medicina attingitur, et ejus ratione cætera, pulsus, urina, medicamina, etc., attinguntur. Atqui prima veritas in essendo, seu Deus, ut verus Deus, est id quod principaliter a fide attingitur; cætera autem, ut quæ pertinent ad humanitatem Christi, ad sacramenta, et quæcumque alia in sacris Scripturis contenta, attinguntur in ordine ad Deum tamquam ad id quod præstantissimum est inter omnia, et ut magis ac magis cognoscatur. Ergo.

Dico 2° : Objectum formale *quo*, seu *sub quo*, fidei est prima veritas in dicendo, seu divina veracitas revelans, connotans primam veritatem in cognoscendo, seu infinitam Dei sapientiam<sup>3</sup>.

*Probatur* prima pars. Objectum formale *quo* fidei in communi est veracitas dicentis; in hoc enim distinguitur assensus fidei ab assensu scientifico, quod motivum assensus fidei sit authoritas dicentis, motivum autem assensus scientifici sit veritas principii ex quo elicitur conclusio. Ergo objectum *sub quo* fidei divinæ est veracitas Dei dicentis et revelantis.

*Probatur* secunda pars. Fides est certa et infallibilis. Ergo debet niti motivo infallibili. — Subsumo. Atqui veracitas divina revelans non habet quod sit infallibilis, nisi connotet infinitam Dei sapientiam. Ergo. — Prob. min. Ut veracitas divina revelans sit infallibilis, non sufficit quod fallere non possit ex malitia, sed requiritur quod etiam fallere non possit ex ignorantia, adeoque quod Deus ipse

1. 2<sup>a</sup> 2<sup>a</sup>, q. 1, a. 1, o. — 2. Ibid. et ad 1 et 2. — 3. 1<sup>a</sup> p., q. 1, a. 1, o.

falli non possit cognoscendo. Atqui quod Deus falli non possit cognoscendo, provenit ex ejus infinita sapientia, qua cognoscit omnia prout sunt, sine ulla falsitatis admixtione. Ergo.

Dico 3<sup>o</sup> : Objectum materiale adæquatum fidei est omne revelatum a Deo : primario Deus ipse, cætera secundario.

*Probat*ur. Objectum materiale adæquatum alicujus potentiæ vel habitus est id omne quod potest attingere, ut subest suo objecto, seu rationi formali *sub qua* : sic omne corpus coloratum est objectum materiale adæquatum potentiæ visivæ, quia potest illud attingere, ut subest luci, quæ est ejus ratio formalis *sub qua*. Atqui fides attingit omne revelatum, ut subest veritati Dei revelantis, quæ est ejus objectum formale *sub quo*, ut dictum est : Deum tamen primario, cætera secundario, ut etiam dictum est conclusione prima. Ergo.

*Objici*es contra primam partem secundæ conclusionis : Objectum formale *quo* fidei, seu, quod idem est, motivum assensus fidei est id in quod ultimo resolvitur assensus fidei. Atqui id in quod ultimo resolvitur assensus fidei, non est prima veritas in dicendo, sed prima veritas in essendo, seu deitas. Ergo. — Prob. min. Quærenti, cur credas mysteriis fidei, v. g., Deum esse trinum, recte respondes : « Quia Deus revelavit. » Et ulterius quærenti, cur credas Deo revelanti, recte iterum respondes : « Quia est prima veritas in dicendo. » Sed tandem quærenti, cur Deus sit prima veritas in dicendo, nihil aliud restat respondendum, nisi : « Quia Deus est, seu est prima veritas in essendo. » Ergo.

*Resp. Nego* min. Ad prob., *dist.* ultimam partem ant. Nihil aliud restat respondendum, nisi quia Deus est, assignando causam rei, *conc.* ; assignando causam assensus, *nego*. Equidem ideo Deus est verax seu prima veritas in dicendo, quia Deus est ; at non ideo credo mysteriis fidei, v. g., Deum esse trinum, quia Deus est, seu est prima veritas in essendo, sed quia verax est. Assensus enim fidei (quod diligenter est observandum), non est discursivus,

sed simplex, et in solo testimonio dicentis sistit, alioquin non est amplius assensus fidei : sic dicenti mihi Romam existere, assentior quia verax est, et ibi sistit fides ; si autem ascendas et ulterius quæras : « Unde verax est ? » jam excurris extra fidem. Similiter ergo quærenti, cur credam Deo revelanti, recte respondeo : « Quia verax est », et ibi sistit fides seu assensus fidei, nec nisi fatue posset quæri, cur credam veritati seu veracitati ; si autem ulterius quæras, cur Deus sit verax, jam respondebo, non ut fidelis, sed ut theologus : « Quia Deus est. »

## ARTICULUS II

*In quod sit ultima resolutio fidei nostræ ?*

Quæstio sic communiter proponitur, sed perinde est ac si quæras, quodnam sit motivum fidei. Quod potest intelligi dupliciter, vel de motivo assentiendi revelatis, vel de motivo seu regula discernendi quæ sint revelata. Primum controvertitur inter catholicos, secundum inter catholicos et hæreticos.

[Protestantes communiter volunt, motivum et regulam revelata discernendi esse sacram Scripturam, vel privatum cujusque spiritum, hoc est afflatum Spiritus sancti unicuique intelligentiam Scripturarum inspirantis.]

Dico 1<sup>o</sup> : Motivum credendi et assentiendi revelatis est auctoritas et veracitas Dei revelantis, non Ecclesiæ testimonium seu propositio.

*Probat*ur prima pars ex secunda conclusione articuli præcedentis. Motivum credendi revelatis est objectum formale *quo* fidei ; dicitur enim objectum formale *quo* habitus, quod est medium et motivum attingendi objectum formale *quod*, ut patet ex dictis. Atqui veracitas Dei revelantis est objectum formale *quo* fidei, ut dictum est. Unde quærenti, cur credam Deum esse trinum, recte respondeo : « Quia Deus, qui revelavit, est verax. »

*Probatur secunda pars.* Propositio seu testimonium Ecclesiae nullo modo pertinet ad objectum formale quo fidei. Ergo. — Prob. ant. 1° Quia est aliquid creatum; nihil autem creatum ingredi potest objectum formale fidei, sicut nec spei et charitatis, alioquin non forent virtutes pure divinæ et theologicæ. 2° Sic se habet propositio revelatorum per Ecclesiam respectu fidei, sicut se habet propositio bonitatis respectu amoris; sicut enim voluntas non potest amare objectum, nisi propositum et cognitum, ita intellectus non potest credere, nisi sibi proponantur revelata. Atqui propositio bonitatis, respectu voluntatis et amoris, non est ejus objectum formale, sed tantum applicatio objecti et conditio sine qua non. Ergo similiter propositio revelatorum per Ecclesiam, respectu intellectus et fidei.

Dico 2° : Regula discernendi revelata, non est Scriptura, neque spiritus privatus, sed sola Ecclesia.

*Probatur prima pars.* Regula discernendi revelata a non revelatis, debet esse incorruptibilis; alias exponeret errori. Atqui Scriptura non est incorruptibilis; corrumpi enim potest et quotidie corrumpitur, sive ex incuria typographorum, sive malitia hominum : unde ex illa nihil certi erui potest, quamdiu ab Ecclesia non proponitur ut authentica et ut continens revelata. Ergo. Idem dicendum est de Symbolo, quod cum sit scriptura, etiam est obnoxium corruptioni, et aliunde non continet omnia revelata, sicut nec sacra Scriptura.

*Confirmatur.* Scriptura in multis est obscura. Ergo debet assignari alia regula sensum ejus verum et legitimum eruendi.

*Probatur secunda pars.* 1° Regula discernendi revelata a non revelatis debet esse certa, et non dubia. Atqui Spiritus Dei unicuique afflatus non est certus, sed dubius; Calvinistæ enim negant esse in Lutheranis, Lutherani in Calvinistis, utrique in Catholicis. 2° Regula sufficiens discernendi revelata a non revelatis debet posse dirimere controversias in hac materia. Atqui privatus spiritus cujusque non solum non potest controversias circa reve-

lata et non revelata dirimere, sed e contra ex eo nata sunt sequi continuo schismata et dissensiones, non secus ac si in civilibus unusquisque constitueretur iudex in propria causa. Dicit enim Calvinista, ex suo privato spiritu, hunc articulum esse revelatum, negabit Lutheranus, negabit et Catholicus, ex suo pariter privato spiritu. Quis dirimet controversiam? Quis poterit alterum instruere et convincere? Et hinc tot sectæ sibi contrariæ inter ipsos hæreticos. 3° Hic non agitur de revelatione privata quam Deus extraordinarie potest alicui privato facere, sicut fecit olim primis parentibus, patriarchis, prophetis et Apostolis, in quo casu lumen interius datum, vel ipsa immediata revelatio, foret regula discernendi credendum; sed agitur de revelatione communi toti societati fidelium, ideoque propositio debet esse communis, et non privata. De hac utraque parte plura vide tract. seq., dissert. III, a. 6.

Tertia pars sequitur ex dictis, et probatur tum ex notis Ecclesiae et motivis credibilitatis, de quibus infra, tum ex Scripturis, ex quibus habemus Ecclesiam esse a Spiritu sancto directam et infallibilem : *Matth.*, xvi, 18 : *Portæ inferi non prævalebunt adversus eam.* *I Tim.*, iii, 15, dicitur *columna et firmamentum veritatis.* *Matth.*, xxviii, 20 : *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem sæculi.*

Unum habent quod opponant hæretici, nempe nos committere circulum in fidei nostræ resolutione. Nam, inquit, credimus revelationem propter autoritatem Ecclesiae, et credimus autoritatem Ecclesiae propter revelationem.

*Resp.* 1° nos credere autoritatem Ecclesiae, non solum propter revelationem, sed etiam et primario propter notas ipsius Ecclesiae et motiva credibilitatis. Unde ex hac parte nullus est circulus. 2° Etsi credamus autoritatem Ecclesiae propter revelationem, non sub eadem ratione sub qua credimus revelationem propter autoritatem Ecclesiae, sed sub diversa. Credimus revelationem propter autoritatem Ecclesiae, ut applicantis ipsam revelationem; cre-

dimus autem auctoritatem Ecclesiæ, propter revelationem seu veracitatem divinam, tamquam propter motivum formale assensus, et sic in diverso genere causæ. Ordinarium autem est quod causæ sint sibi invicem causæ in diverso genere. Sic ignis pendet ab applicatione, tamquam a conditione, ut comburat, et applicatio a virtute combustiva ignis, tamquam a causa efficiente. Ex quo patet circulum nostrum ex hac parte esse materialem tantum, et non formalem, nec vitiosum, de cuius ratione est quod sit ab uno ad aliud, et vicissim, sub eadem ratione.

Hæc duplex responsio familiari et vulgari exemplo nuntii deferentis litteras regis solet explicari. Quando non est certa nuntii veracitas, inquiruntur ejus indicia; ubi de illa constat, acceptantur litteræ regis propter veracitatem nuntii: at contentis in litteris regis creditur, non propter veracitatem nuntii, sed propter veracitatem regis, et si in litteris regis asseratur veracitas nuntii, ea firmatur atque magis creditur propter veracitatem regis. Applica casui. Ecclesia proponit hoc et istud esse a Deo revelatum. De veracitate et infallibilitate Ecclesiæ nobis constat ex ejus notis atque motivis credibilitatis, ob quam acceptatur et creditur hæc esse in Scripturis vel traditione revelata; ipsis autem revelatis in Scriptura vel traditione contentis credimus propter auctoritatem et veracitatem Dei revelantis. Hinc vides notitiam veracitatis Ecclesiæ, licet per Scripturam firmetur, ab ea tamen non pendere necessario; nascente enim Ecclesia, non erat Scriptura, et tamen nota et certa erat veracitas Ecclesiæ, sed primitus habetur ex ejus notis et motivis credibilitatis, licet per Scripturam confirmari non diffiteamur: sicque ex una parte nullum esse circulum, et ex alia, non esse circulum formalem et vitiosum in quo reditur ad idem sub eadem ratione, sicut et contra contingit in ipso spiritu privato hæreticorum; dicunt enim se scire hanc Scripturam esse veram, quia id ipsis dicat spiritus privatus, et dicunt se scire se habere spiritum privatum, quia id dicit Scriptura.

*Inst.* Juxta hanc solutionem, sequitur quod certitudo fidei nostræ non sit summa et divina. — Probatur illatio.

Pendet tamquam ab antecedente a veracitate Ecclesiæ, quæ primitus habetur tantum ex notis et motivis credibilitatis. Atqui certitudo consequentis mensuratur et sumitur ex certitudine antecedentis. Ergo.

*Resp.* Nego illationem. Ad probat., *dist.* min. Certitudo consequentis mensuratur et sumitur ex certitudine antecedentis in notitia discursiva, *conc.*: sic certitudo conclusionis desumitur et mensuratur ex certitudine antecedentis ex quo eruitur. In notitia simplicis, qualis est notitia fidei, *nego.* Patet in ipsa notitia principiorum, quæ est simplex; principia enim non probantur. Quamvis magister plura præmittat præambula, exempla, paritates, suppositiones et alia, ut ea discipulis exponat, iis semel expositis et notis, intellectus certo assentitur, quamvis præambula non fuerint certa, sed tantum quandoque probabilia, quandoque falsa; neque enim propter illa assentitur principiis, sed propter perspectam eorum veritatem. Similiter in casu. Præcedit propositio Ecclesiæ tamquam præambulum explicans quid sit revelatum; hoc semel explicato et supposito, intellectus assentitur revelato, non propter Ecclesiam proponentem, id enim est quid extrinsecum assensui fidei, sed propter veracitatem Dei revelantis, sicut dicebamus superius assensum præberi contentis in litteris regis, propter veracitatem, non nuntii, sed regis.

[*Objicitur* etiam: Si Ecclesiæ judicium requiritur ut quæ fide divina credenda sint innotescat, ejus sententia erit expectanda, ut certum fiat doctrinam aliquam ad fidem pertinere. Unde fideles nequidem divinitatem Christi fide divina credere potuissent ante concilium Nicænum. Atqui hoc repugnat. Ergo.

*Resp.* Confundit hoc argumentum definitionem datam ab Ecclesia circa articulos quibus contradicunt heterodoxi, cum generali et publico Ecclesiæ consensu. Ad fidem divinam pertinet quidquid certa et infallibili ratione scitur in verbo Dei esse contentum. Illud autem innotescit tum ex constanti sensu et doctrina Ecclesiæ, tum, ubi hæc doctrina videtur novis erroribus obnubilata, per decreto-

rium iudicium Ecclesiae, quæ tunc non veritatem novam creat et inducit, sed fidem suam constantem et universalem authentice et solemniter affirmat, ita ut populus christianus, contra errorem munitus, in fide sua pristina et antiqua confirmetur et roboretur.

*Objicitur* insuper : Via catholicis proposita tot et tantis difficultatibus scatet, ut multitudo eam sequi non possit. Ergo via opposita est anteposenda. — Prob. ant. Ut catholicus securus esse possit in sua fide, scire debet : 1° an Ecclesia sit infallibilis, 2° an Ecclesia Romana sit vera Christi Ecclesia, 3° quodnam sit infallibilitatis subjectum, 4° quid doceat hæc infallibilis Ecclesia, 5° an ejus decisiones omnibus conditionibus ad legitimum iudicium requisitis vestiantur, 6° quis sit cujusque iudicii sensus, et alia ejusmodi multa. Atqui multo difficilius est hæc omnia discutere, quam via examinis veritatem dogmatum investigare. Ergo.

*Resp. Nego* ant. Ad prob. resp. 1°. *Nego* min. Etiam si enim hæc omnia examinanda forent catholico, maximum esset discrimen inter hujusmodi discussionem et examen singulorum dogmatum, ut patet. — *Resp.* 2°. *Nego* maj. Si catholico semel persuasum sit se esse in vera Christi Ecclesia, statim intelliget se, illam sequendo, a veritate aberrare non posse. Argumenta autem quæ Ecclesiae divinam originem et infallibilitatem demonstrant, obvia sunt et ad convincendos etiam indoctorum animos accommodata. Allegabant Protestantes, inter catholicos disceptari de subjecto infallibilitatis. Sed semper apud nos creditum est, supremam potestatem judicandi in rebus fidei Ecclesiae docenti, seu corpori pastorum, a Christo fuisse collatam. Hæc certa et ab omni erroris periculo tuta regula fidelibus sane sufficiebat. Major et sanior pars theologorum hoc magisterium Romano Pontifici personaliter adscribebat, et simul conciliis œcumenicis, id est cœtibus episcoporum cum eodem Pontifice judicantibus. Post concilium Vaticanum, de quo infra, omnes catholici firmiter tenent Romanum Pontificem omnium christianorum doctoris munere fungentem et doctrinam de fide vel moribus defi-

nientem, infallibilem esse : quod infallibilitati collectivæ Ecclesiae cum supremo Pastore docentis nihil detrahit. Atqui hæc regula fidei est simplex, omnibus obvia et usu facillima. Ergo.

*Petes* utrum revelationes privatæ pertineant ad fidem.

*Resp.* Revelationes privatæ de rebus quæ ordinantur ad Deum ut authorem supernaturalem, pertinent ad fidem ut est virtus theologica, non ut est catholica.

Ratio prioris partis est, quia ad rationem fidei, ut est virtus theologica, requiritur tantum quod habeat Deum pro objecto formali *quod*, et veracitatem Dei revelantis pro objecto formali *sub quo*; quod hic reperitur. Propositio autem Ecclesiae est quid extrinsecum et accidentale fidei ut est virtus theologica, sicut patet in angelis in via, primis parentibus, patriarchis, prophetis et Apostolis, qui habuerunt fidem theologicam absque propositione Ecclesiae.

*Confirm.* 1°. Concilium Trid., sess. vi, cap. 12, decernit, « nisi ex speciali revelatione, sciri non potest quos Deus sibi elegerit. » Et can. 16 definit : « Si quis magnum illud usque in finem perseverantiæ donum se certo habiturum absoluta et infallibili certitudine dixerit, nisi hoc ex speciali revelatione didicerit; anathema sit. » Supponit ergo sacra synodus privatam revelationem posse conferre certitudinem fidei, et hoc ipso hanc esse possibilem, cum alias inepta evaderet exceptio his in locis supposita.

*Confirm.* 2°. Sacra Scriptura, præsertim *ad Hebr.*, xi, recenset plurimas revelationes Patribus veteris Testamenti factas, et alibi similes narrat quas B. Virgo, S. Joseph, Zacharias et alii divinitus acceperunt, et nemo dubitat eas ad fidem theologicam eorum pertinuisse. In historia ecclesiastica non pauca reperiuntur exempla hujusmodi revelationum circa prædestinationem et obitum aliquorum sanctorum, aliosque eventus, quibus fidem denegare temerarium foret.

Ratio posterioris partis est, quia fides catholica, hoc est universalis, versatur tantum circa veritates universales et